

OPIEKUN OSOBY STARSZEJ

PROGRAM PRAKTYK

NUMER ZAWODU W KLASYFIKACJI ZAWODÓW: 341202

Łódź 2019

WYMIAR PRAKTYK ZAWODOWYCH

Minimalny wymiar praktyk zawodowych	tyg.	godz.
sem I zgodnie z podstawą programową		
sem II zgodnie z podstawą programową		
sem III zgodnie z podstawą programową		
sem IV zgodnie z podstawą programową	4	140
Razem	4	140

CELE OGÓLNE

✓ Organizacja stanowiska pracy zgodnie z zasadami bhp i ergonomii.
✓ Wykonywanie działań opiekuńczo-higienicznych w pracy z osobą starszą.
✓ Zaspokajania potrzeb i rozwiązywanie problemów osoby starszej.

CELE OPERACYJNE

Uczeń potrafi:
– przygotować stanowisko pracy zgodnie z zasadami bhp i ergonomii,
– stosować środki ochrony indywidualnej i zbiorowej,
– realizować zadanie w wyznaczonym czasie,
– wykonywać czynności opiekuńczo-higieniczne zgodnie z algorytmem,
– rozpoznawać i zaspokajać potrzeby osoby starszej,
– rozpoznawać i rozwiązywać problemy osoby starszej.

MATERIAŁ NAUCZANIA

MATERIAŁ NAUCZANIA PRZEDMIOTU PRAKTYKA ZAWODOWA		
Tematy jednostek metodycznych:	Wymagania programowe:	
	Podstawowe	Ponadpodstawowe
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi:
Wymogi ergonomii, przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska w środowisku pracy	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowywać stanowisko pracy opiekuna osoby starszej zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska – określać zasady bezpiecznego posługiwania się urządzeniami i sprzętem używanym podczas wykonywania zadań zawodowych – stosować zasady organizacji stanowiska pracy 	<ul style="list-style-type: none"> – stosować zasady organizacji stanowiska pracy – dokonywać analizy rozwiązań technicznych i organizacyjnych warunków i jakości pracy – dokonywać prostych modernizacji stanowiska pracy
Środki ochrony indywidualnej	<ul style="list-style-type: none"> – wykorzystywać podstawowe środki techniczne ochrony przed zagrożeniami 	<ul style="list-style-type: none"> – dobierać środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań opiekuna osoby starszej – korzystać ze środków ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań opiekuna osoby starszej
Planowanie i analiza skuteczności wykonywanych działań.	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznawać możliwości realizacji zadania – planować czas przeznaczony na realizację zadań zawodowych – realizować zadania w wyznaczonym czasie 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznawać sytuacje nietypowe w środowisku pracy – podejmować działania w sytuacji trudnej – analizować skutki realizacji zadania – oceniać skutki podejmowanych działań w sytuacjach trudnych
Działania opiekuńczo higieniczne.	<ul style="list-style-type: none"> – wymieniać metody i techniki działań opiekuńczo-wspierających – stosować metody i zasady zapewniające bezpieczeństwo osobie starsze podczas wykonywania czynności opiekuńczych i higienicznych 	<ul style="list-style-type: none"> – planować czynności opiekuńczo higieniczne osobie starszej z uwzględnieniem jej niesamodzielności; – diagnozować potrzeby i możliwości osoby starszej w czynnościach opiekuńczo-higienicznych

	<ul style="list-style-type: none"> – wykonywać zabiegi higieniczne zgodne z obowiązującymi algorytmami 	
Rozpoznawanie potrzeb i problemów osoby starszej.	<ul style="list-style-type: none"> – różnicować pojęcia: potrzeba i problem – wymieniać potrzeby biopsycho-społeczne osoby starszej; – rozpoznawać potrzeby społeczne osoby starszej – analizować potrzeby biopsycho-społeczne osoby starszej; – opisywać zaburzenia w zakresie zdrowia fizycznego osoby starszej – rozpoznawać problemy psychospołeczne osoby podopiecznej i jej rodziny – ustalać ograniczenia funkcjonalne w zaspokajaniu potrzeb psychofizycznych – prowadzić obserwację osoby starszej – rozpoznawać możliwości realizacji zadania – planować czas przeznaczony na realizację zadań zawodowych – realizować zadania w wyznaczonym czasie – oceniać stopień realizacji zadania 	<ul style="list-style-type: none"> – opisywać problemy psychospołeczne osoby podopiecznej i jej rodziny – określać przyczyny powstania problemów psychospołecznych osoby podopiecznej i jej rodziny – opisywać sposoby zapobiegania problemom psychospołecznym osoby podopiecznej i jej rodziny – określać poziom problemów osoby starszej – rozróżniać zaburzenia w zakresie zdrowia psychicznego człowieka – oceniać poziom samodzielności osoby starszej, posługując się wybraną skalą – rozpoznawać orientację osoby starszej w miejscu i czasie – interpretować zgromadzone dane o osobie podopiecznej – analizować skutki realizacji zadania

Zabiegi pielęgnacyjne.	<ul style="list-style-type: none"> – wymieniać przyczyny stomii – rozpoznawać rodzaje stomii – opisywać procesy zapalne – wykonywać przydzielone zadania zgodnie z procedurami i zasadami – stosować zabiegi higieniczne i udogodnienia przeciwoleżynowe u osoby starszej, niesamodzielnej 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazywać zasady obowiązujące przy pielęgnacji stomii; – oceniać możliwości samoopieki osoby starszej; – prowadzić zgodną z algorytmem pielęgnację i zmianę worka stomijnego u osoby starszej – stosować zabiegi higieniczne i udogodnienia przeciwoleżynowe u osoby starszej, niesamodzielnej; – rozróżniać rodzaje zabiegów przeciwzapalnych – stosować algorytm zabiegów przeciwzapalnych
Rola środków pomocniczych i przedmiotów ortopedycznych.	<ul style="list-style-type: none"> – objaśniać zasadność użytkowania przedmiotów ortopedycznych i przedmiotów pomocniczych przez osobę starszą 	<ul style="list-style-type: none"> – prowadzić naukę użytkowania przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych osoby starszej
Pomiar parametrów życiowych.	<ul style="list-style-type: none"> – wymieniać parametry życiowe – wykonywać przydzielone zadania zgodnie z procedurami i zasadami 	<ul style="list-style-type: none"> – określać prawidłowe wartości parametrów życiowych człowieka – opisywać sposoby pomiaru parametrów życiowych człowieka – dokonywać analizy wartości parametrów życiowych osoby starszej – gromadzić zapisy parametrów życiowych osoby starszej w prowadzonej dokumentacji
Samokontrola poziomu glukozy we krwi.	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawiać instrukcję sprzętu do kontroli poziomu glukozy we krwi – kontrolować sposób radzenia sobie osoby starszej w samokontroli poziomu glukozy we krwi przy użyciu glukometru – prowadzić dokumentację pomiaru poziomu glukozy; – wykonywać przydzielone zadania zgodnie z procedurami i zasadami 	<ul style="list-style-type: none"> – pokazywać sposób i zasady badania poziomu cukru we krwi przy pomocy glukometru
Wsparcie osoby starszej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza.	<ul style="list-style-type: none"> – sprawdzać zalecenie lekarskie, zgodność leku, dawkę i termin ważności – rozróżniać drogi podawania leków; 	<ul style="list-style-type: none"> – stosować algorytm podawania leków osobie starszej

	<ul style="list-style-type: none"> – wykonywać przydzielone zadania zgodnie z procedurami i zasadami 	
Dokumentacja zdrowotna i społeczna osoby starszej.	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżniać dokumentację dotyczącą sytuacji zdrowotnej i społecznej osoby starszej – określać rodzaje dokumentacji społecznej osoby starszej – prowadzić dokumentację sytuacji zdrowotnej i społecznej osoby starszej – wykonywać przydzielone zadania zgodnie z procedurami i zasadami 	<ul style="list-style-type: none"> – określać rodzaje dokumentacji zdrowotnej osoby starszej – analizować dokumentację dotyczącą sytuacji zdrowotnej i społecznej osoby starszej
Praca w zespole.	<ul style="list-style-type: none"> – określać pojęcia: zespół, praca zespołowa, lider – wykonywać przydzielone zadania – pomagać pozostałym członkom zespołu w realizacji zadań – korzystać z pracy członków zespołu – analizować efekty pracy zespołu – wskazywać osoby do wykonania zadania – ustalać kolejność wykonywania zadań – monitorować proces wykonywania zadań – określać zaangażowanie w pracę członków zespołu – wykonywać przydzielone zadania zgodnie z procedurami i zasadami 	<ul style="list-style-type: none"> – przydzielać zadania członkom zespołu – analizować efekty pracy zespołu – rozpoznawać zadania zespołu – wyznaczać zadania członkom zespołu – wyjaśniać instrukcję wykonania zadania – rozpoznawać możliwości i umiejętności członków zespołu – przewidywać skutki niewłaściwego doboru osób do zadań – oceniać efekty pracy zespołu – udzielać informacji zwrotnej w celu prawidłowego wykonania przydzielonych zadań – oceniać poziom samodzielności w życiu społecznym osoby starszej
Warunki życia osoby starszej.	<ul style="list-style-type: none"> – analizować sytuację materialną osoby starszej 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznawać istniejące relacje rodzinne osoby starszej

	<ul style="list-style-type: none"> – określać warunki mieszkaniowe osoby starszej – opisywać wyposażenie gospodarstwa domowego osoby starszej 	<ul style="list-style-type: none"> – oceniać potrzeby osoby starszej do bezpiecznego poruszania się w środowisku mieszkaniowym – określać utrudnienia w środowisku mieszkaniowym z uwzględnieniem potrzeb i bezpiecznego poruszania się osoby starszej – przedstawiać udogodnienia mieszkaniowe z uwzględnieniem potrzeb i bezpiecznego poruszania się osoby starszej
Współpraca z otoczeniem na rzecz osoby starszej.	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznawać sytuację lokalną osoby starszej – wskazywać możliwości współpracy z otoczeniem – opisywać zasady korzystania ze wsparcia społecznego – wymieniać instytucje wsparcia społecznego na rzecz osoby starszej 	<ul style="list-style-type: none"> – mobilizować osoby z otoczenia do współpracy na rzecz osoby starszej – dobierać formy pomocy i wsparcia społecznego – dobierać rodzaje wsparcia w kontekście potrzeb osoby starszej – wskazywać zakres działań wolontariuszki – organizować udział osoby starszej w akcjach organizacji pozarządowych – opisywać zasady wolontariatu – sporządzać dokumentację działań wolontariuszki
Rola rodziny w przygotowaniu osoby starszej do samoopieki.	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśniać osobie starszej i rodzinie umiejętności samoopieki; – przestrzegać zasad zawartych w kodeksie etycznym podczas wykonywania zadań zawodowych – rozwiązywać dylematy etyczne podczas realizacji zadań zawodowych – opisywać skutki łamania zasad etycznych – przestrzegać tajemnicy zawodowej 	<ul style="list-style-type: none"> – opisywać sposoby wspierania osoby starszej i jej rodziny w samoopiece – podawać propozycję rozwiązywania problemów – oceniać skuteczność podjętych działań
Edukowanie osoby starszej w zakresie zdrowego stylu życia.	<ul style="list-style-type: none"> – omawiać zasady zdrowego stylu życia – wspierać osobę starszą w przygotowywaniu zdrowych posiłków – stosować zasady bhp podczas wykonywania czynności dnia codziennego 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazywać algorytmy bezpieczeństwa podczas czynności życia codziennego

<p>Prowadzenie gospodarstwa domowego osoby starszej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – oceniać stopień samodzielności osoby starszej – ustalać z osobą starszą reguły i zasady pomagania w prowadzeniu gospodarstwa domowego – wprowadzać sposoby utrzymania czystości otoczenia – prowadzić edukację w zakresie utrzymania czystości otoczenia 	<ul style="list-style-type: none"> – uczestniczyć w planowaniu budżetu osoby starszej
<p>Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznawać sytuację materialną osoby starszej – opisywać rodzaje pomocy dla osoby starszej 	<ul style="list-style-type: none"> – planować uzyskanie pomocy finansowej ustawowo gwarantowanej – sporządzać dokumentację w celu uzyskania pomocy osobie starszej – wykonywać przydzielone zadania zgodnie z procedurami i zasadami
<p>Współpraca z zespołem terapeutycznym zakładu opiekuńczo-leczniczego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – dokonywać analizy rodzaju wsparcia – przedstawiać możliwość korzystania – z opieki długoterminowej w warunkach domowych i zakładach opiekuńczych – rozpoznawać problemy osoby starszej – planować usługi opiekuńcze osobie starszej zgodnie z procedurami medycznymi i standardami opieki – wykonywać przydzielone zadania – pomagać pozostałym członkom zespołu w realizacji zadań – korzystać z pracy członków zespołu 	<ul style="list-style-type: none"> – dobierać formy i metody współpracy w zespole terapeutycznym w zależności od potrzeb osoby starszej – sporządzać plan wsparcia i opieki długoterminowej – opracowywać narzędzia do oceny efektów pracy z osobą starszą, przestrzegając procedur medycznych i standardów opieki – przydzielać zadania członkom zespołu – analizować efekty pracy zespołu

Propozycje metod nauczania:

W realizacji działu programowego „Praktyki zawodowe” zaleca się stosowanie metody projektów, metody tekstu przewodniego, instruktażu wstępnego, bieżącego, końcowego i pokazu z objaśnieniem.

Formy organizacyjne:

Zajęcia powinny być prowadzone w formie pracy w grupach 8-10 osobowych i indywidualnie. Treści powinny być nadbudowywane i dostosowane do zróżnicowanego poziomu uczniów.

Środki dydaktyczne do przedmiotu:

Wyposażenie mieszkania osoby starszej i domu pomocy społecznej.

Obudowa dydaktyczna: proponowane podręczniki

1. Krajewska-Kułak E., Cybulski M., *Opieka nad osobami starszymi, przewodnik dla zespołu terapeutycznego*, Warszawa 2016.
2. Szwabkiewicz E., Talarska D., WieczorowskaTobis K., *Opieka nad osobami przewlekle chorymi w wieku podeszłym*, Warszawa 2009.
3. Talarska D., *Opieka nad osobami przewlekle chorymi w podeszłym wieku i niesamodzielnymi*, Warszawa 2009.
4. Grondas M., Żmijski J., *Po prostu WOS wiedza o społeczeństwie*, Warszawa 2012.
5. Szrajda M., *Świadczenia z pomocy społecznej postępowanie administracyjne*, Warszawa 2018.
6. Firlit-Fesnak G., *Polityka społeczna*, Warszawa 2007.
7. Autorstwo zbiorowe, *Praktyka pracy socjalnej*, Warszawa 2017.
8. Niedbalski J., *Żyć i pracować w domu pomocy społecznej*, Łódź 2013.

Warunki realizacji: Miejsce realizacji praktyk zawodowych:

placówki dziennej i całodobowej opieki nad osobą zależną (jednostki organizacyjne pomocy społecznej, domy pomocy społecznej, środowisko zamieszkania podopiecznego) oraz inne podmioty stanowiące potencjalne miejsce zatrudnienia absolwentów szkół kształcących w zawodzie np. oddziały szpitalne, hospicja.

WYMIAR PRAKTYKI:

4 tygodnie (140 godzin), praktyka realizowana na IV semestrze

PROPONOWANE METODY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIĄ

· Do oceny osiągnięć edukacyjnych proponuje się ocenę planu działalności opiekuńczo-wspierającej i współpracy z rodziną i lokalnym środowiskiem społecznym osoby starszej oraz realizacji planu opieki i wsparcia z uwzględnieniem potrzeb biologicznych, psychicznych i społecznych osoby starszej.

EWALUACJA PRZEDMIOTU

- obejmująca całą grupę uczniów/słuchaczy.
- przeprowadzona na początku roku szkolnego – „na wejściu” zwaną również diagnozującą.
- końcowa – konkluzyjna (sumująca/sumatywna) koncentrująca się na analizie rezultatów i skutków programu zarówno założonych przed realizacją, jak i niepożądanych wynikłych w trakcie realizacji opisana w postaci wniosków i rekomendacji do programu w następnych latach kształcenia.

Proponowane metody badawcze zastosowane w ewaluacji przedmiotu:

- ankieta – kwestionariusz ankiety;
- obserwacja – arkusz obserwacji;
- wywiad, rozmowa – lista pytań;
- analiza dokumentów – arkusz informacyjny, dyspozycje do analizy dokumentów;
- pomiar dydaktyczny – sprawdzian, test.